

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Ons kenmerk
1643252-201477-DMO

Bijlagen
1

Uw brief
28 januari 2020

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief.*

Datum 17 februari 2020
Betreft Kamervragen

Geachte voorzitter,

Hierbij zend ik u de antwoorden op de vragen van het Kamerlid Kerstens (PvdA) over mensen met een stoornis in het autistische spectrum die hun plaats in een woonvorm dreigen te verliezen door korte indicaties (2020Z01332).

Hoogachtend,

de minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

Hugo de Jonge

Antwoorden op Kamervragen van het Kamerlid Kerstens (PvdA) over mensen met een stoornis in het autistische spectrum die hun plaats in een woonvorm dreigen te verliezen door korte indicaties. (2020Z01332)

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het bericht 'Hoe de WMO zorg dreigt te slopen'? [1]

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Bent u nog steeds van mening dat het afgeven van een indicatie voor een korte duur wanneer het een levenslange beperking betreft kan en moet worden voorkomen? [2]

Antwoord 2

Ja. Het is wenselijk dat de duur van een indicatie zoveel mogelijk aansluit bij de specifieke situatie van de cliënt. Daar waar sprake is van een beperking die niet tijdelijk is, ligt de afgifte van een kortdurende indicatie niet voor de hand.

Vraag 3

Wat vindt u van het feit dat indicatiestellingen van drie maanden tot grote problemen leiden voor zowel cliënten als zorgaanbieders, in acht nemend het feit dat een stoornis op het autistisch spectrum een 'niet-tijdelijke, levensbrede beperking' is en dus kwalificeert voor een meerjarige indicatie aangezien er geen 'steekhoudende argumenten zijn die tot een andere afweging moeten leiden'? [2]

Antwoord 3

In algemene zin verwijs ik naar mijn antwoord op vraag 2, waarbij ik eraan hecht op te merken dat er in individuele gevallen steekhoudende argumenten kunnen zijn tot een andere afweging te komen. Een steekhoudend argument kan bijvoorbeeld zijn dat de cliënt een zodanige ontwikkeling heeft doorgemaakt dat ondersteuning op basis van de bestaande indicatie niet meer passend is.

Vraag 4

Wat is de status van de samenwerking met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en cliëntorganisaties omtrent een plan hiervoor, waarnaar u in augustus 2019 zei te streven? Wanneer zal de Kamer verder geïnformeerd worden over uw aanpak met betrekking tot het afgeven van korte indicaties in geval van chronische aandoeningen?

Antwoord 4

In vervolg op de motie Kerstens¹ heb ik u, bij brief van 28 oktober 2019², geïnformeerd over de nadere uitwerking van de samenwerking met de VNG en cliëntorganisaties. VNG heeft op genoemde datum haar leden opgeroepen beschikkingen voor langere tijd af te geven in die situaties waarin het duidelijk is dat er sprake is van een blijvende beperking en ondersteuning noodzakelijk zal blijven.³ Ter ondersteuning van deze lijn is in het kader van 'Merkbaar beter thuis'

¹ Kamerstukken II 29538, nr. 302

² Kamerstukken II 29538 nr. 307

³ <https://vng.nl/nieuws/verbeteragenda-lokale-toegang-wmo>

een verdiepende bijeenkomst georganiseerd over passend indiceren in het kader van de Wmo 2015. Tijdens deze bijeenkomst zijn de mogelijkheden van gemeenten, om op basis van de Wmo 2015 passend te indiceren, uitgebreid toegelicht en besproken. Daarnaast blijft de VNG in gesprek met gemeenten en cliëntorganisaties over de mogelijkheden en de voordelen van het afgeven van beschikkingen voor langere tijd. Dit is met name van belang als duidelijk is dat de beperking van een cliënt niet meer verbetert en levenslange ondersteuning noodzakelijk is. Het is dan wel van belang dat de gemeente de cliënt niet uit het oog verliest en periodiek beziet of de ondersteuning nog steeds een passende bijdrage levert aan de zelfredzaamheid en participatie van de cliënt.

Vraag 5

Meent u dat uw uitspraak 'Juist voor mensen met een chronische aandoening is een ononderbroken zorgverlening van belang' ook van toepassing is op de mensen die in deze woonvorm leven?

Antwoord 5

In algemene zin onderschrijf ik mijn uitspraak dat 'Juist voor mensen met een chronische aandoening een ononderbroken zorgverlening van belang is'. Het is voor mij echter niet mogelijk om een uitspraak te doen over de vraag of dit ook geldt voor de mensen die in de betreffende woonvorm in Leeuwarden wonen. Het is de verantwoordelijkheid van de gemeente Leeuwarden om in samenspraak met deze mensen, individueel, rekening houdend met de kenmerken van de persoon en diens situatie, te bezien wat voor hen passende ondersteuning is.

Vraag 6

Constaterend dat een autistische stoornis er een is die beter beheersbaar is wanneer cliënten duidelijk structuur en begeleiding ervaren, vindt u het logisch dat na een korte periode in een passende woonvorm de cliënt ambulante zorg moet krijgen in plaats van de zorg en begeleiding waar zij duidelijk goed bij gedijen?

Antwoord 6

Het is van belang dat cliënten, die zijn aangewezen op ondersteuning op basis van de Wmo 2015, voor hen passende ondersteuning krijgen. Vooropgesteld: bij cliënten met een stoornis in het autistisch spectrum is sprake van een grote diversiteit. Dit leidt ertoe dat ook vorm en inhoud van de noodzakelijke passende ondersteuning divers is, individueel bezien moet worden. Daar komt bij dat deze ondersteuning naar aard en omvang ook kan wijzigen, bijvoorbeeld als gevolg van de levensfase waarin een cliënt zich bevindt. Op basis van het voorgaande is het voor mij niet mogelijk om eenduidig antwoord te geven op de algemeen geformuleerde vraag. Het gaat om maatwerk en is dus afhankelijk van de omstandigheden die voor de behoefte aan ondersteuning van de individuele cliënt van belang zijn.

Vraag 7

Deelt u de mening dat het type woonvorm gecreëerd door deze ouders er een is die u vaak noemt en prijst, en het van belang is dit soort woonvormen te faciliteren in plaats van hen ten onder te laten gaan door het onzorgvuldige beleid van kort indicatiestellingen afgeven?

Antwoord 7

Naar aanleiding van deze vragen heb ik contact gezocht met de gemeente Leeuwarden. Daaruit blijkt dat in de betreffende woonvorm zowel cliënten wonen met een indicatie op basis van de Wmo 2015 als op basis van de Wlz. Ook is uit deze contacten gebleken dat er binnen de gemeente Leeuwarden en de regio Friesland, geen sprake is van een aanpak die erop gericht is kortere indicaties af te geven. De gemeente Leeuwarden hanteert de beleidsregel dat indicaties worden afgegeven voor een maximum duur van 2 á 3 jaar, afhankelijk van het type ondersteuning. Bij een nieuwe beoordeling wordt gekeken of er veranderingen zijn in de behoefte aan ondersteuning, hetgeen zowel meer als minder ondersteuning dan wel andersoortige ondersteuning kan betekenen.

Vraag 8

Bent u bereid zo spoedig mogelijk met de betrokken woonvorm en gemeente in gesprek te gaan zodat deze cliënten hun plaats in deze woonvorm niet kwijtraken? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 8

Uit mijn contacten met de gemeente Leeuwarden blijkt dat er al contact is tussen de betreffende woonvorm en de gemeente. Ik zie daarom voor nu geen reden met vertegenwoordigers van de betreffende woonvorm of de gemeente in gesprek te gaan.

[1] Leeuwarder Courant, 25 januari 2020

[2] Antwoorden op schriftelijke vragen aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over Wmo indicaties die voor bepaalde tijd gelden, 21 augustus 2019 (Aanhangsel Handelingen II, Vergaderjaar 2018-2019, nr. 3654).